

Musaeo Italico , et Sacramentarium S. Gregorii Magni. Sed pulchrum est testimonium , quod habetur in Catechesi Mystagogica S. Cyrilli Hierosolymitani, qui Litur- giam declarans , inquit : Postea recordamur eorum , qui obdormierunt ; Sanctorum Patriarcharum , Prophetarum , Apostolorum , Martyrum , ut Deus eorum precibus et legationibus orationem nostram suscipiat.

CAPUT II.

De Canonizatione Sanctorum.

I. Canonizatio est canonica, solemnis et publica defini-
tio: per Summum Pontificem facta, quod aliquis Sanctus ab omnibus honoretur, et catalogo aliorum Sanctorum adscribatur, et fiat certa die annuatim Officium so-
lemne pro eo. Cuilibet olim Episcopo in sua Dioecesi,
Sanctos canonizare licebat, ut apud S. Cyprianum vi-
dere est. Sanctus namque Cyprianus Epistola 37. ad
Clerum suum scribens , hortatur, ut omnem humanita-
tem, et curam erga Confessores (hoc est Martyres) adhi-
beat; nec non diem, quo quisque ex hac vita decedit; in
Codices diligenter referat ad memoriam eorumdem sin-
gulo quoque anno concelebrandam. Hoc ius sequentibus
temporibus observant eruditi , non ita passim omnibus
creditum , sed maioribus Praelatis dumtaxat concessum
fuisse. Moris enim erat, ut cum aliquis martyrio occu-
busset , rem gestam scribebat Episcopus , sub cuius dictio-
ne id accidisset, ad Metropolitanum Episcopum , a
quo mature adhibitis in consilium collegis Episcopis; an
inter Martyres is esset recipiendus decernebatur. Cuius
rei ritum et ordinem satis monstrant, ea quae Sanctus
Augustinus scribit in Breviculo. Collat. 5. Solemnis est
quidem illa Alexandri III. Decretalis, quam Innocentius
III. firmavit, qua inhibitum est, ne deinceps aliquis pro
Sancto coli incipiat, sine Pontificis Summi approbatione , ut habetur cap. I. et 2. Tit. *De reliquiis et Sancto-
rum veneratione*. De hac Alexandri III. Decretali loquen-

do , magna est inter doctos disputatio. Censent enim
nonnulli , ius novum fuisse a dicta Decretali statutum.
Ita sentit Cardinalis Bellarminus Lib. I. de SS. Beati-
tude cap. 8. num. 2. Joannes Mabillonius, et Lucas d'A-
cberi in *praeferatione ad saeculum V. Benedictinum* §. 6.
num. 105. inquiunt: *Jam vero Alexander III. id, tam-
quam unam ex maioribus causis, ad Romanum Pontificem
pertinere edixit: et sequuntur Pagi in Breviario Romano-
rum Pontificum in vita Alexandri III.* Alii contra in ea
sunt opinione, quod nullum ius novum fuerit introdu-
ctum per Decretalem citatam. Ita docent Gonzalez, in
dicto Capite *Audivimus sub. num. 6. de Reliquiis et vene-
ratione Sanctorum*; Victon, in *Tractatu de Canonizatione
Sanctorum* cap. 42. prope finem; Auctor *Tractatus Cano-
nizationis Sanctorum ad Cardinalem Montis Regalis* 2.
part. cap. 1. ubi ponderata Alexandrina Decretali sub-
dit: *Existimo autem, hanc legem esse multo antiquorem;*
*non enim hoc loco id statuit Pontifex, sed quasi iam con-
stitutum commemorat.* Bivarius *In Comment. Chronicis
Marci Maximi in S. Joanne Eremita vindicato* §. 6. et fu-
sius hoc ipsum prosequuntur Godefridus Henschenius
et Daniel Papebrochius in *Propylaeo Dissert.* 20. n. 6.
quo in loco , pensatis verbis Alexandri, subiungunt:
Haec vero loquendi forma decretum non facit, sed factum,
et vulgo notum supponit. Verum, quidquid sit de hac con-
troversia, certum esse videtur, nunquam Episcopos po-
tuisse veras peragere Canonizationes. Praecipere enim ,
ut aliquis tamquam Sanctus publico cultu colatur in uni-
versa Ecclesia, nec potest, nec potuit unquam ad eum
pertinere , qui limitatam obtinet iurisdictionem in una
Dioecesi aut Provincia, sed ad eum tantummodo, qui ius
obtinet in universa Ecclesia.

II. A primis itaque Ecclesiae saeculis factae fuerunt,
tacita vel expressa intercedente Pontifica auctoritate,
SS. Canonizationes. Et re quidem vera saeculo IV. Acta
S. Vigilii Episcopi Tridentini et Martyris ad Summum
Pontificem transmissa sunt, pro cultu erga eundem sta-
tuendo. S. Maurus Abbas, in Gallias a S. Benedicto mis-

sus, constructo ibi celebri Monasterio, cui quadraginta praefuit annis, miraculorum gloria clarus in pace quietus; et eius vita conscripta fuit a Fausto Monacho, uti meminit Petrus Diaconus. Leo Ostiensis in *Chronico Cassinensi* Lib. 1. cap. 3. tom. 4. *Scriptor. Rerum Italicarum Muratorii* refert, Faustum ex Gallis Romam reducem, vitam S. Mauri a se compositam Bonifacio III. Pontifici obtulisse, ut eam sua auctoritate roboraret. Kilianus Episcopus cum Colomanno Presbytero, et Totmano, seu Totnanno Diacono Christi Fidem in civitate Heribolensi annuntiavit, et interfactus est una cum sociis. Eorum subinde Corpora in summa fuerunt veneratione, et ad eorum sepulchra multa facta sunt miracula, solemnisque Corporum translatio contigit anno 752. uti refert Anonymus Auctor vitae S. Burkardi apud Mabillonum Saec. 3. *Benedictinum.* part. 1. Porro contendit Castellinus in suo *Tractatu de certitudine gloriae Sanctorum* pag. 424. §. 3. eos auctoritate Zachariae Summi Pontificis fuisse in Sanctorum album relatos. Sed in ea corporum elevatione interventus adfuit auctoritatis Summi Pontificis: sic enim legitur in *Actis praedictorum Sanctorum* apud Mabillonum Saec. 2. part. 2. *Actorum SS. Ordinis S. Benedicti* pag. 993. num. 12. Illustrante autem Domino merita eorum (hoc est S. Kiliani ac sociorum) cum consilio et praecepto Zachariae Papae, mediante Bonifacio Archiepiscopo (Moguntino) de tumulo honorifice sublevati sunt, regnante Pipino I. Orientalium Francorum Rege. De S. Burkardo haec leguntur apud Mabillonum Saec. 3. *Acta SS. Ord. S. Benedicti* part. 1. pag. 700. Burckardus corpus circa annum 984. ab Hugone Episcopo e tumulo levatum est permissu Benedicti Papae VI. testante Egilardo in fine libri tertii. *Scriptor Gundensis Monachus contemporaneus* tom. 3. Martii Bollandiani pag. 43. narrat Corpora SS. Landoaldi, ac Sociorum fuisse more veteri elevata auctoritate Episcopali, atque sigillis cautissime munita; sed Abbatem Vomarum, ut ampliorem et tutorem eis cultum impenderet ad Summum Pontificem confusisse, eiusque auctoritatem implorasse, qui tunc erat

Joannes XIII. quem Scriptor vocat *dignae memoriae*, cum paulo ante defunctus esset. Alii fortasse plures actus facti sunt, quos ignoramus, et quorum probationes non extant, quia harum causarum definitio a Romanis Pontificibus siebat in Synodis, quae quolibet saltem anno cogebantur; uti coniiciunt continuatores Bollandiani in *Propylaeo Diss. 20. num. 4.* ubi sic legitur: *Eiusmodi causarum definitio siebat in Synodis, quas annue unam, aut plures Romani Pontifices celebrari coram se faciebant etc.* Et, quia eiusmodi *Synodorum Acta* vix scriebabantur, sed, ut in iis sola voce decernebantur multa, sic etiam approbatur populorum religio erga eos, quorum annuntiata *Synodo Sanctitas, et miracula fuerant.*

III. Hodie ita pertinet ad summum Pontificem Dei Servos in Beatorum, et Sanctorum numerum referre, ut interdictum sit Patriarchis, Primitibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, et Episcopis. Ita Contelarius, *de Canonizatione Sanctorum* cap. 4. per totum, et praesertim num. 14.; Matta, *de Canonizatione SS.* part. 4. cap. 4. num. 3. et 4.; Castellanus, *de Canonizatione Sanctorum* qu. 3. principal; Barbosa, in cap. 1. num. 6. *de Reliquiis et veneratione Sanctorum;* Dartis, *de beneficiis,* sect. 1. cap. 3. pag. 12. litt. C. Quoad rationes huius privativi iuris celebris est doctrina Glossae in cap. *Gloriosus de Reliquiis et veneratione Sanctorum* in 6. in qua sic legitur: *Solus Papa habet non solum certos de Sanctis p[ro]ae aliis extollere, sed etiam eos canonizare multiplice ratione:* primo, quia ista est una de maioribus causis, quae inter Christianos proponi possit, et sic est ad *Sedem Apostolicam* referenda: secundo quia miracula attribuuntur Fidei; haec igitur quaestio, cum sit de Fide, praecipue est ad *Sedem Apostolicam* referenda (24. Quæst. 1. Quoties): tertio, quia ad Papam spectat declarare dubia Scripturarum: *Et multo fortius dubia Sanctitatis,* quia circa maiora maius periculum vertitur. Et hasce rationes primum quidem communiter juris Canonici Doctores atque Theologi sequuti sunt, Turrecremata, in can. *Pronuntiadum,* quæst. 5. num. 22. *de Consecrat. dist. 5.*; Ostiensis, in cap. *Auditimus,* num. 10.; An-

tonius a Butrio num. 7.; Ancaranus, num. 5. v. *Quae-ro*; Fagnanus, n. 22. et n. 27.; Pirbing, ad Librum 3. *Decretalium tit. de Reliquis et veneratione Sanctorum* §. 1.; Dominicus a SS. Trinitate in *Bibliotheca Maxima Pontificia* tom. 10. pag. 492.; Gravina, *de Catholicis praescriptionibus* 2. part. tom. 4. pag. 316. Deinde etiam eruditiores et in Ecclesiasticis Historiis peritiores adhaeserunt. Cardinalis Bellarminus in *SS. Beatitudine Lib. I.* cap. 8. n. 5. *Communis inquit, sententia est, pertinere ad Summum Pontificem; nam id habetur cap. Audivimus, et cum ex eo de Reliquis et veneratione Sanctorum..... et patet etiam ratione; nam ad eum spectat proponere toti Ecclesiae quid sit credendum, et quid agendum in iis, quae sunt Religionis, qui toti Ecclesiae praest.* Hanc eamdem rationem amplectuntur continuatores Bollandiani in *Propylaea diss.* 20. n. 5. *Ad quam denique solum (nempe Sedem Romanam) huiusmodi declarationes, vel assensum pertinere, iure optimo sancitum est; eo quod iubere, ut quis a tota Ecclesia pro Sancto habeatur, ad eum tantummodo spectat, qui ius habet proponendi toti Ecclesiae quid credendum, agendumque sit in iis, quae sunt Religionis, uti procul dubio est Sanctorum Canonizatio.* Deceptiones enim aliquando irrepererunt, cum privato Episcoporum iudicio cultus in honorem alicuius in unaquaque dioecesi, aut provincia decernebatur. Interea vero fas sit adnotare preium rationis a Doctoribus ponderatae de iudicio maiorum causarum ad Sedem Apostolicam deferendo. S. Hilarius *Conc. tom. 4. Collectionis Labbei Col. 1043. Epistola 8. cap. 2.* sic loquitur: *In dirimendis sane gravioribus causis, et quae illic non potuerint terminari, Apostolicae Sedi sententia consulatur.* Vigilius quoque ad *Auxanium Arelatensem* sic *Epistola septima tom. 5. Conciliorum Labbei col. 320.* scribit: *Si qua vero certamina aut de Religione Fidei, quod Deus auferat, aut de quolibet negotio, quod ibi pro sui magnitudine terminari non possit, evenerint; totius veritatis indagine diligenter ratione discussa, relationis ad nos seriem destinantes, Apostolicae Sedi terminanda servate.* Cumque cause maiores censeantur vel a rerum gravi-

tate, veluti si de Fide, aut capite quodam disciplinae ad cunctas, seu plures Ecclesias pertinentem agatur, vel a dignitate personarum, veluti de depositione Episcoporum; nemo est qui non videat, Sanctorum Canonizationes, ut-pote universam Ecclesiam respicientes, inter causas maiores esse recensendas, adeoque solius Romani Pontificis iudicio reservatas. Quod si iuxta Lelium Jordanem in *Tractatu de maioribus causis*, causa aliquando dicitur maior ob multiplices et graves difficultates, quae in ea discutienda occurruunt; difficultates occurrentes in examine causarum Canonizationis, facile suadent res in classem causarum maiorum esse adscribendas. Porro si causa criminalis contra Episcopum, quae depositione, aut privatione digna sit, causa est maior, a solo Summo Pontifice definienda iuxta Ecclesiae disciplinam a sacro Concilio Tridentino innovatam sess. 24. cap. 5. de *Reformatione*; ecquis erit, qui Canonizationis causam, per quam Dei servus inter Sanctos adscribitur, inter causas maiores a solo Pontifice definiendas dubitet recenseri?

IV. Nonnullae a Theologis congruentissimae excogitatae sunt rationes, ut relictam Ecclesiae potestatem Sanctos canonizandi suadeant, quas in unum congerit Dominicus a SS. Trinitate cap. 18. in *Bibliotheca Maxima Pontificia* pag. 491 tom. 10. ut ex sequentibus eiusdem verbis desumitur: *Cur autem Christus hanc auctoritatem canonizandi Sanctos Ecclesiae suae relinquere voluerit, plures non desunt congruentissimae rationes; praecipuae sunt sequentes.* Prima, ut etiam in terris ubi locus agonis legitime certaminis eorum fuit, hanc laborum suorum mercedem triumphique coronam utcumque reportent. Secunda, ut gloriae essentiali, qua gaudent in caelis, haec accidentalis gloria respondeat ex parte Ecclesiae militantis. Tertia, ut coniungamur nos viatores cum illis per effectum ac veneracionem. Quarta, ut nos eorum exemplo provocemur ad earum praelestum virtutum imitationem, in quibus insignes fuerunt. Quinta, ut probetur, Ecclesiam Catholicam non solum quoad legem, sed quoad personas etiam esse sanctam, dum tot iustos, et Sanctos parit, ac beat. Sexta, ut inde gentiles, et

haeretici confundantur qui non habent personas sanctas et iustas, quas consecrent; quatenus cum sola vera fide, et ubi illa reperitur, vera etiam Sanctitas coniungitur. Septima, ut ita servetur, quae in *Symbolo Fidei* docetur Sanctorum communio. Ab iisdem rationum momentis, ex quibus Theologi comprobant, esse in Ecclesia, et in Summo Pontifice, tamquam eius visibili Capite, potestatem canonizandi, desumitur quoque, congruere, expedire, et utile esse Sanctorum Canonizationes aliquando peragere. Et primo, quia in Sanctis suis Deus laudatur, et dum Servos honoramus, honor redundat in Dominum; uti legitur in Bullis Canonizationum SS. Udalrici, Antonii Lusitani, Bonaventurae, Hyacinthi, et Joannis Gualberti. Secundo, quia maximopere decet, ut, qui Sanctus est apud Deum, Sanctus etiam ab hominibus habeatur; quemadmodum habetur in Bullis SS. Homoboni, Clarae, Ludovici, et Thome de Aquino. Tertio quia in Canonizationibus non modo Sancta Mater Ecclesia exaltatur, sed etiam confunduntur Haeretici et ceteri quotquot a Catholica aberrant veritate, sicuti legitur in Bulla Canonizationis S. Homoboni. Quarto quia expedit, ut apud Dominum nostri multiplicentur intercessores, quemadmodum habetur in Bulla Canonizationis S. Francisci. Quinto non parum prodest Christifidelibus nova semper habere exempla virtutum, quae imitantur. Facit ad rem illud Sancti Bernardi in *Praefatione ad Vitam S. Malachiae* col. 663. tom. 2. ubi sic inquit: *Semper quidem operae pretium fuit illustres Sanctorum describere vitas, ut sint in speculum et exemplum, ac quoddam veluti condimentum vitae hominum super terram.* Et ante ipsum scripsit S. Eucherius Lugdunensis sive Eusebius Gallicanus *Homilia de SS. Petro et Paulo* tom. 6. *Biblioth. PP.* pag. 652. *Armantur filiorum animi, dum Patrum recensentur triumphi.* Passim id ipsum in Bullis legitur Canonizationum. Ultimo, quia magna in Beatificationibus et Canonizationibus adest materia spiritualis laetitiae, ut habetur in Bulla Canonizationis S. Hyacinthi.

V. Maior solemnium Canonizationum numerus Ro-

mae, in qua urbe Summi Pontifices residere consueverunt, habitus est. Attamen multa non desunt exempla Canonizationum factarum extra Romam, atque in eo loco, vel civitate, in qua Summi Pontifices morabantur. Gregorius IX. fecit Canonizationem BB. Francisci de Assisio, et Elisabeth in civitate Perusiana, B. Antonii Lusitani in civitate Spoletina, B. Dominici in civitate Reatina. Solemnis Canonizationis decretum in aula Concilii, quando in Conciliis siebant Canonizations, publicabatur: ideoque, conventu facto in palatio Lateranensi, Joannes XV. in ipsa aula Concilii, et coram Patribus decretum protulit de Canonizatione B. Udalrici Episcopi Augustae Vindelicorum. Innocentius autem IV. qui in civitate Perusina, solemnni ritu inter Sanctos retulit B. Petrum Martyrem, decretum Canonizationis evulgavit in platea Templi PP. Ordinis Praedicatorum, astante Cleri et populi multitudine. Sequioribus saeculis in Basilica Vaticana peragi consueverunt Canonizations Sanctorum. Et Panvinius in suo *Tractatu de praestantia Basilicae Vaticanae*, qui manuscriptus asservatur in Archivio Capituli, affirmat Sanctorum Canonizations factas fuisse in Basilica Vaticana eo etiam tempore, quo Summi Pontifices habitabant in Laterano. Occasione solemnis Canonizationis solemnis item instituitur processio. Cardinalis Ostiensis in *Comment. ad Cap. Audivimus de Reliquiis*, et *veneratione Sanctorum* sub num. 3. meminit conventus Cleri, et populi una cum Summo Pontifice, et Cardinalibus: *Conveniunt Papa, et Fratres, et totus Clerus et Populus.* Cardinalis Jacobus Caietanus in suo Ordine Romano typis impresso apud Mabillonum *Musei Italici* tom. 2. sermonem habens de accessu Papae ad Templum in quo fit Canonizatio, ait Capite 115. pag. 442. *Occurrit ei processio Cleri illius Ecclesiae.* Processio tamen institutae ante Canonizationem verba facit Volaterranus in Canonizatione S. Bonaventurae sub Sexto IV. apud Raynaldum ad annum 1482. Solet plane ex antiquo ritu in Processione, quae fit in Canonizatione Sanctorum deferri Vexillum cum Imagine eius Beati,

qui est canonizandus, et plura utique feruntur Vexilla, si plures Beati sint illi, qui debent unico actu canonizari, uti sapientissime notat Benedictus XIV. in Opere de *Servorum Dei Beatificatione etc.* Lib. I. cap. XXXVI. ubi etiam docet, eam Vexillum ipsum deferendi consuetudinem initium habuisse a canonizatione S. Stanislai Cracoviensis Episcopi, de qua sic inquit Joannes Longinus apud Bollandianos ad diem 11. Mai tom. 2. pag. 260. *In ipso Canonizationis* (B. Stanislai Episcopi Cracoviensis et Martyris) et pronuntiationis suae articulo, *Innocentio Papa*, eius scilicet nominis IV. qui eum canonizavit anno MCCLIII. consistente adhuc in *Cathedra*, Vexillum de rubro colore et puniceo contextum, Pontificalem personam habens pro insigni, in alto pendens, Angelico gestatum ministerio apparuit, a pluribus Christifidelibus, quibus id clementia Divina revelare voluit, non sine admiratione conspectum; rubro colore sanguinis effusionem significans; et Pontificali persona Beatissimum Stanislaum apertissime figurans. Ad quae verba ita ad rem nostram Papebrochius notavit: *Eo miraculo praebitum exemplum eiusmodi Vexillum exponendi in Canonizatione novorum Sanctorum.* Docet autem inter alia Beatissimus Pontifex Benedictus XIV. in suo laudatissimo Opere, iam non unum, sed plura consuevisse fieri Vexilla pro unoquoque Sancto Canonizando, quorum alterum e Templi Vaticani fornice pensile manet; alterum vero, Canonizatione expleta, quando primum Festum Sancti recens canonizati sit in Ecclesia Ordinis, quem Sanctus, si fuerit Regularis, professus est, vel nationis, ex qua ortum habuit, ad eamdem defertur Ecclesiam. Processio demum, quae instituitur in hac Vexilli delatione, luculenter descripta est a Chiappono in Actis Canonizationis quatuor Sanctorum peractae a Clemente Papa XI.

VI. De Sermone, quem olim Summi Pontifices habere ad populum soliti erant, cum Sanctos canonizabant, loquitur inter alias Petrus Amelius in Ordine Romano XV. *Completo Sermone, et facta admonitione, ut omnes deberent Deum orare.* Aliquando etiam publice recitata fuerunt

miracula a Deo patrata intercessione Beati, qui inter Sanctos referebatur; ut colligitur ex monumento Canonizationis S. Laurentii Archiepiscopi Dublinensis factae ab Honorio III. apud Bessin in *Collect. Conciliorum provinciae Rothomagensis* part. 2. pag. 47. Item in Canonizatione S. Antonii Lusitani, testatur Wadingus, in *Annales Minorum* tom. 2. pag. 280. lecta fuisse ex pulpite miracula eius intercessione patrata. Insuper ex praescripto Caeremonialis Sanctae Romanae Ecclesiae cantatur Litania a Cantoribus, et deinde Summus Pontifex stans sine Mitra incipit in voce *Veni Creator Spiritus.* Cuius ritus mentionem facit Romanus Ordo XIV. cap. CXV. *Flexis genibus, inquit, fit devota oratio, et Papa debet incipere cantando Hymnum Veni Creator Spiritus.* Idem ritus servatus olim fuit in Canonizatione S. Petri Caelestini. Mentionem facit eius ritus et Cardinalis Ostiensis in Capite *Audivimus.* Formula quae a Summo Pontifice pronunciatur in actu Canonizationis, hisce verbis expressa est: *Ad honorem Sanctae, et individuae Trinitatis, et exaltationem Fidei Catholicae, ac Christianae Religionis augmentum, auctoritate eiusdem Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti, et Beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, matura deliberatione praehabita, et Divina ope saepius implorata, ac de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, et Episcoporum, in urbe existentium consilio, Beatos NN. sanctos et sanctas esse decernimus et definimus, ac Sanctorum catalogo adscribimus: statuentes, ab Ecclesia universalis illorum memoriam quolibet anno die eorum natali pia devotione recoli debere. In nomine Patris etc.*

VII. Sanctis Canonizatis septem deberi honores, notavit iam post Bellarminum eruditus Rocca in suo Commentario de *Canonizatione Sanctorum*, cap. XXXVIII. sunt autem sequentes I. Canonizati Catalogo Sanctorum adscribuntur, hoc est, iubetur, ac statuitur, ut ab omnibus publice colantur, ac dicantur Sancti. II. Canonizati in publicis Ecclesiae precibus invocantur. III. Templa,

et Arae Deo in eorum memoriam, et honorem eriguntur. IV. Sacrificia tam Sacrosanctae Eucharistiae, quam laudum, et precum, quod passim Officium, sive Horae Canonicae nuncupatur, Deo in honorem eorumdem publice offeruntur. V. Dies festi in eorumdem honorem celebrantur. VI. Imagines eorumdem pinguntur, addito certo quodam lumine, in signum gloriae quam habent in caelo. VII. Eorumdem Canonizatorum Reliquiae pretiosissimae inclusae publice in Ecclesia honorantur. Legendus laudatus Bellarminus Lib. I. *De Beatiitudine Sanctorum*, sed prae ceteris Benedictus XIV. Lib. I. *De Servorum Dei Beatificatione etc.* cap. XXXVII. quod inscriptum est: *De actibus cultus Servis Dei post Beatificationem deferendis*, ubi rem ipsam fuse, ac solide, doctissimeque pro more suo dilucidavit. Si antiquiora Canonizationum monumenta consulamus, pleraque procul dubio occurrent Canonizationes Sanctorum, in quibus nulla sit mentio Missae a Summo Pontifice ea occasione celebratae. In Canonizatione enim S. Udalrici Episcopi Augustani facta a Joanne XV. in Synodo Romana, de Missa nullum habetur vestigium. Eiusmodi pariter sunt exempla Canonizationum factarum S. Francisci a Gregorio IX. et S. Petri Martyris ab Innocentio IV. Esse autem antiquum ritum, ut in Canonizatione Sanctorum Missarum solemnia a Summo Pontifice celebrarentur, docet nos exemplum Alexandri Papae III. qui in Canonizatione S. Thomae Cantuariensis facta ab ipso post medium saeculum XII. Missam celebravit, ut colligitur ex manuscripto Codice Vaticano de vita eiusdem Alexandri. Meminit et eius ritus Cardinalis Ostiensis in Capite, *Audimus de Reliquis etc.* ubi verba faciens de ritibus in Canonizatione servari solitis, sic inter alia inquit: *Cantatur Te Deum Laudamus, et celebrat Missam idem Papa in honorem eiusdem Sancti.* Servatum fuisse hunc ritum in Canonizatione S. Petri Coelestini, in qua Missam Clemens V. celebravit, testis est Auctor, qui dictam Canonizationem carmine exposuit apud Bollandianos die XIX. mensis Maii. Insuper eruditus Phoebeus in sua Disser-

tatione typis impressa post Acta Canonizationis Sanctorum Petri de Alcantara, et Mariae Magdalene de Pazpis, solide ostendit ex vetustioribus Canonizationum Actis, non esse de essentia Canonizationis, ut Missa a Summo Pontifice tunc celebretur, licet in magnum decus tantae rei cedat, si eam ipse celebret, vel alias eo impedito. Sed de hoc ritu, sicuti et de aliis Canonizationem spectantibus, legi possunt quae Magister omnium docet Benedictus XIV. in opere: *de Servorum Dei beatificatione etc.* Lib. I. cap. XXXVI. §. 1.

VIII. Restat nunc, ut aliquid de Indulgentiis dicamus. Saeculo XIII. coepit primum, sed parce tamen, dari Indulgencias in Canonizatione Sanctorum. Primus, qui eas concessisse legitur, fuit Honorius III. in Canonizatione S. Laurentii Archiepiscopi Dublinensis; uti legitur in Bulla laudati Pontificis, quae incipit, *Ineffabilis.* Gregorius IX. in Canonizatione S. Antonii de Padua, omnibus vere poenitentibus et confessis sepulchrum huius Sancti in Festivitate ipsius usque ad octavam diem cum reverentia visitantibus unum annum de iniuncta poenitentia relaxavit: Itaque sensim crevit Indulgientiarum liberalitas, quas in Canonizatione Sanctorum soliti erant Romani Pontifices largiri; id quod multo luculentius ostendi potest ex saeculis posterioribus. Esse plane antiquum ritum offerendi in Missa Canonizationis Pontifici cereos, panem, vinum, turtures, columbas, aliasque aviculas, testis est Ordo Romanus XV. cap. CLIII. ubi enarrat ritum Canonizationis S. Birgittae celebratae anno MCCCCXCI. a Bonifacio Papa IX. Sed de ista Oblationum significatione, specialiter egerunt Angelus Rocca, in suo Commentario de Canonizatione Sanctorum; Joannes Baptista Marus, in sua Diatriba de mystica rerum significatione, quae in Sanctorum ad Missarum solemnia Summi Pontifici offerri solent; Petrus Ruisius, Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula in suo discursu hac de re edito; Franciscus Vietonus, eiusdem Ordinis in Tractatu de Canonizatione Sanctorum; Penia, in notis ad vitam S. Raymundi Lib. III. cap. XLII. Observatione II. et Justinia-

nus Chiapponus, in Dissertatione typis excusa post Acta Canonizationis Sanctorum Pii V. Andreae Avellini, Felicis a Cantalicio, et Catharinæ de Bononia. In memoriam itaque antiquae consuetudinis, iuxta quam post examen Auditorum Rotae tres eligebantur pro caussae discussione Cardinales, tres hodie etiam pro faciendis oblationibus eliguntur sacrorum Rituum Congregationis Cardinales. Jure merito itaque offeruntur Cerei humanitatem Jesu Christi significantes ad designandum eos, qui in Sanctorum album referuntur præ oculis semper Christum in gestis suis habuisse, fide vero, actione bona, intentione recta. In cereis oblatis lux etiam designatur, quae in operibus Sanctorum, dum inter mortales agunt, coruscare debet. S. Hieronymus in *Epistola 46. ad Marcellam* tom. 4. pag. 554. Edit. Paris, docuit per cereos, vigilantium, et solitudinem in bonis, et sanctis operibus repraesentari. Offertur praeterea panis, vinum, et aqua ad instar antiquae oblationis, quae in Missa a fidelibus fiebat pro Sacrificio. Proxime sequitur alia turtrum, quae columbis præferuntur, et quia in Lege Veteri etiam Turtures primo nominantur, et quia symbolum præseferunt Fidei primo requisitae inter virtutes ad Sanctorum Canonizationem. Insuper adumbrant gemitum Christi, peccata nostra deflentis, et pro his Crucis ludibria ferentis, adeoque per hanc oblationem designatum dolor ille, quo Sancti, vel propria, vel aliena peccata planxere, tum patientia, qua facti imitatores Christi, Crucem tulere, et sequuti sunt ipsum. Offeruntur in Canonizatione Sanctorum Columbae ad designandum eosdem Santos septiformis Spiritus Sancti donis plene insignitos fuisse. Per aviculas, quae in dicta Missa Canonizationis offeruntur, significari Santos ipsos, quorum sublimi contemplationis volatu conversatio fuit in coelis; adstipulante etiam Riccardo a S. Victore Lib. 2. cap. 44. qui ait: *Nonne aves Caeli videntur esse, qui veraciter possunt dicere, nostra conversatio in coelis est? Nonne Coeli aves dicendi sunt, qui se in alta contemplationis penna suspendunt?* Haud dissimiliter censuit Beda in *Job Lib.*

1. cap. 12. tom. 4. pag. 643. *Volucres sunt, qui sursum cor habent, et coelestia concupiscunt.*

CAPUT III.

De promissis seu votis alicui Sancto factis
et de sacris peregrinationibus.

I. Vetustissima ea est consuetudo (1), quam nunc Catholicici etiam retinent, ut promissiones aliquas Sanctis faciant; veluti si sanitatem, quam optant, receperint, eleemosynam largiorem pauperibus se largituros, iter ad sacram aedem aliquam suscepturos, et alia his affinia. Et re quidem vera consuevere Christiani tum Orientalis, tum Occidentalis Ecclesiae promissa facere Sanctis, adeo ut Eusebius *Praepar. cap. 7.* communem veluti, et ab omnibus frequentatam consuetudinem eam esse innuat: *Quae quidem inquit, in hominum Deo carissimorum obitus egregie convenient, quos verae pietatis milites iure appellabis: Nam et eorum sepulchra celebrare, et preces ibi votaque nuncupare, et beatas illorum animas venerari consuevimus, idque a nobis merito fieri statuimus.* S. Ambrosius in oratione de *Excessu Satyri* fratri sui, numero 17. testatur, voto facto S. Laurentio, ex remotissimis regionibus illum incolumem rediisse. Et in Libro quem idem Ambrosius inscripsit: *Exhortatio Virginitatis* cap. 15. sic Julianum filium suum alloquenter inducit: *Considera quid te, ut nascereris, iuverit; filius es votorum magis, quem dolorum meorum. Considera cui te muneri pater tali nomine designaverit, qui vocavit Laurentium. Ibi vota depositimus, unde non men adsumpsimus. Vota effectus sequutus est, redde Martyri quod debes Martyri.* Paulinus Nolanus Episcopus perspicua, et plura subministrat huiusc consuetudinis testimonia. Quam crebra fuerint huiusmodi vota indicat ille apertissime in *Natali octavo v. 382. et seqq.* Eamdem

(1) Trombelli, *De Cultu Sanctorum. Dissert. VI. Caput XXXV.* et seqq.